Untitled Document

Angie Kleijn

Al ooit gehoor van ‘n troetel-bobbejaan wat saam oorlog toe is? Toe Albert Marr Eerste Wêreldoorlog to

Jackie se verhaal begin in die eerste helfte van 1910 toe Albert dié klein bobbejaantjie op sy plaas

Ná Jackie ‘n paar jaar op die plaas gewoon het, is Albert in 1915 opgeroep vir diens in die Derde T

‘n Poskaart met Albert Marr en Jackie
Foto: Ons Boere se trotse geskiedenis

Die regiment was onder bevel van luitenant-kolonel EF Thackeray, wat teen alle verwagtinge vir A

Wanneer die regiment op die paradegrond moes aantree en marsjeer, het Jackie in gelid ingeval.

Korporaal Jackie
Foto: Wikipedia

Aksie

Albert en Jackie het die eerste keer in die Senussi Veldtog aksie gesien. Die Senussi was ‘n sekt

Die Eerste Suid-Afrikaanse Infanterie Brigade is gestuur om ‘n einde aan dié opstand te maak. Alb

Albert het genees en hy en Jackie het weer by sy regiment aangesluit. Daarna het hulle drie jaar in

Jackie aan tafel
Foto: SA Military History

Dit alles het in April 1918 verander toe hulle in die Slag van Passendale onder geweldige kanonvu

Jackie het geweier om op ‘n draagbaar weggedra te word en wou net sy muurtjie klaar bou sodat h
Die operasie is deur dokter RN Woodsend gedoen en hy was nie seker of Jackie enigsins die chl

Jackie saam met die Rooikruis
Foto: SA Military History

Medalje

Daarná het Jackie ‘n medalje vir dapperheid ontvang en is na die rang van korporaal bevorder. D

Hulle het op 11 November 1918 na Engeland gevaar, waar Jackie die Britse pers op hol gehad he

Dié Rooikruisdiens het tot 14 Februarie 1919 geduur. Terug in Suid-Afrika is Jackie op 26 April 19

Jackie as oorlogsheld in London
Foto: Ons Boere se trotse geskiedenis

Albert en Jackie was op 5 Mei 1919 op die laaste been van hulle reis terug huis toe. Terug in Preto

Albert en Jackie is terug plaas toe om van bomskok te herstel, maar die weerbare toestand waarin

Albert het ‘n lang lewe gehad. Hy is in Augustus 1973 in die ouderdom van 84 in Pretoria oorlede.

Jackie en luitenant-kolonel RN Woodsend, wat Jackie se been moes amputeer
Foto: SA Military History

Spoorweë

Jackie was nie die enigste bobbejaan in diens van die Suid-Afrikaanse owerhede nie. In die 1880

’n Wisselaar is ’n toestel met ’n hefboom wat getrek word om treinspore só te verander dat ’n bewegend

Jackie en Albert, in die middel voor, in September 1915 op Potchefstroom
Foto: Wildlife TV Sofia and Nick

James het die manier gehad om rats van die een treinwa na die ander te spring en het die bynaam

James het altwee sy onderbene verloor en het sy eie paar houtbene ontwerp en gemaak. Tog kon

Albert Marr en Jackie
Foto: SA Military History

James het ’n spoorweghuisie gekry wat so een kilometer van die stasie af was en hy het ’n trollie c

Hy kon die wisselaars vanuit ’n stoel beheer, maar as ’n trein kom moes hy stadig uitsukkel perron

Jackie het gou geleer om soos die ander troepe op te tree
Foto: BBC

Koop

James was in 1881 op pad na die mark toe hy gesien het hoe ‘n bobbejaan ‘n ossewaspan as ‘voo

Jack het ewe gehoorsaam saam met James in sy spoorweghuisie gaan bly en geleer hoe om te h

Daarná het James hom geleer hoe om die hefboom te hanteer en weer reg te stel ná ’n trein die stasie verlaat het. Die

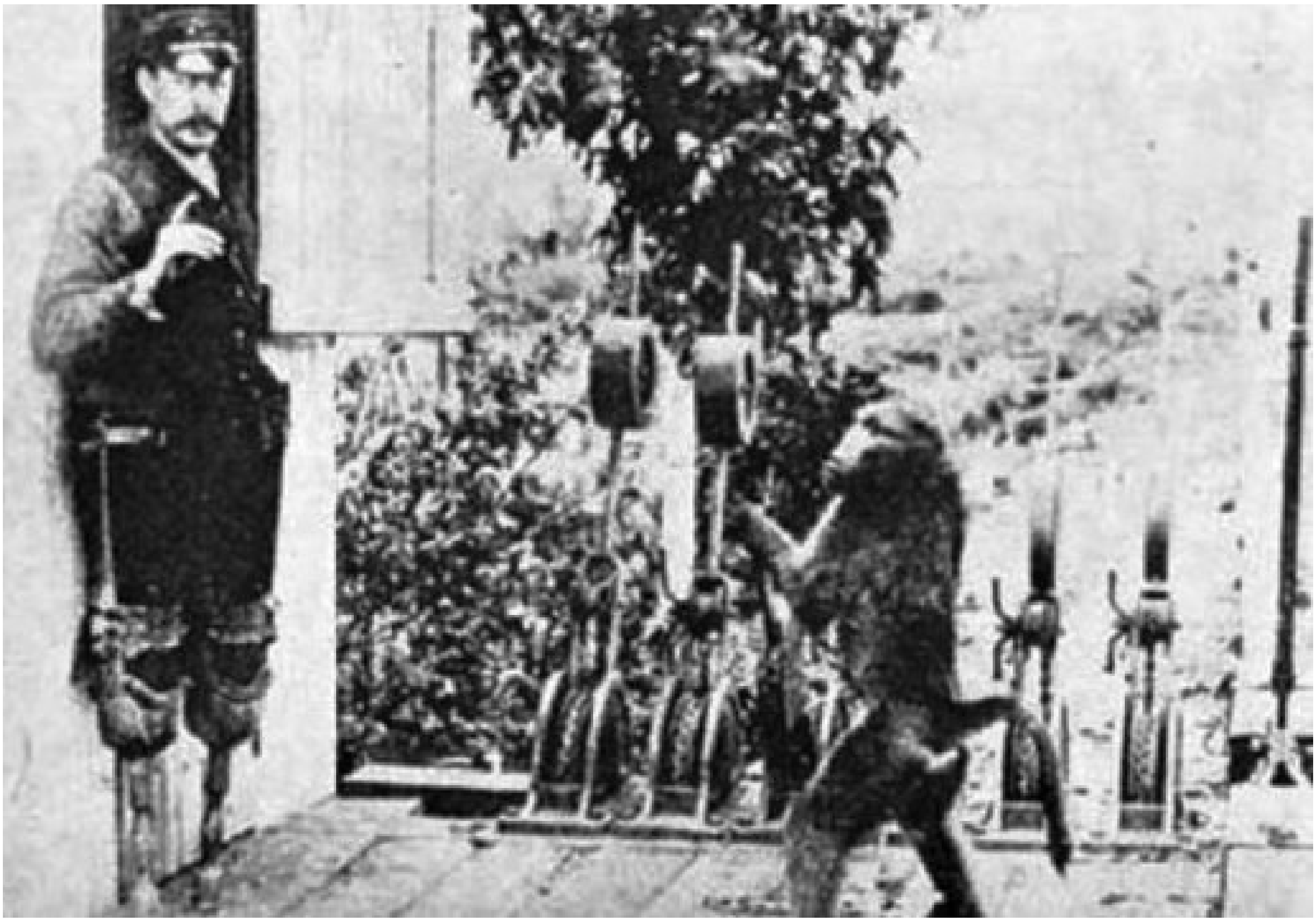

James Wide staan teen die muur met sy tuisgemaakte houtbene, terwyl Jack met die sein-hefbome werk
Foto: Futility Closet

Alles het goed gewerk tot ‘n vrou op die trein besef het dat haar lewe in die hande van ‘n bobbejaa

‘n Klomp spoorwegwerkers het na vore gekom om te verduidelik dat James se bobbejaan die werk goe

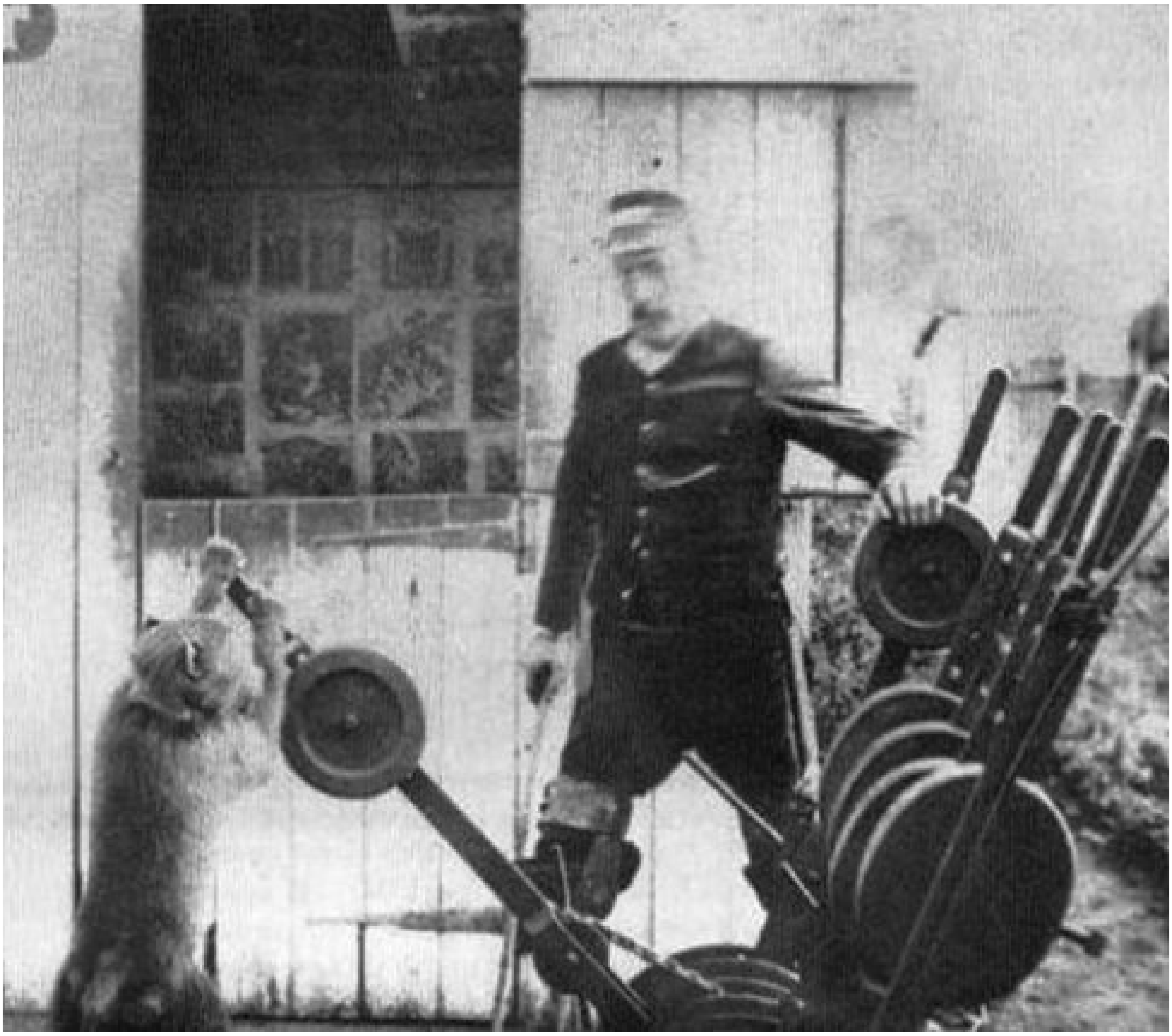

James Wide en Jack by die sein-hefbome
Foto: Futility Closet

Die spoorweë stel toe weer vir James en Jack aan. Dié keer het Jack ‘n indiensnemingsnommer g

Tog was Jack nie te spoggerig om sleurtakies te verrig nie. Hy het die spoorweghuisie se kombuis

James Wide en Jack by die spoor-trollie
Foto: Futility Closet

Kees
Ongeveer ’n honderd jaar voor Jack op die treinstasie doenig was, het nog ’n bobbejaan, genaamd

François se reisbeskrywings meld telkens hoe Kees die ekspedisie se brandwag was. Lank voor die

Villieria en Riviera in 1922
Foto: Verskaf